

Klipplet

Hittar du något som du tycker borde refereras i denna spalt, hör av dig! Och hör i största synnerhet av dig om du själv

skrivit något inom föreningens intresseområde, så att vi kan referera det.

Sven Ove Hansson

Andlighetens C-lag

I Aftonbladet 12/5 1984 skrev Bo Gunnarsson om Bhagwan Rajneesh, den indiske guru vars anhängare känns igen på de röda kläderna och halsbandet med hans bild. Bl a har Gunnarsson en del att säga om Bhagwan Rajneeshs budskap ur moralisk synvinkel:

"Han är fortfarande mot demokrati, anser att Indiens fattiga och illitterata inte är mogna för frihet. Men han uppmanar sina troende att leva enbart för nuet, för stunden och glömma bort tankar på det förflutna och på framtiden.

- Förbränn er energi genom att älska, säger han.

Älska vem?

Hans kärleksbudskap är ihålligt: medan hela Indien hösten 1980 förfasade sig över polisblindningen i Bhagalpur då minst 31 ungdomar fick ögonen utstuckna med nålar och cykel-ekrar och lagens väktare höllde frätande syra i ögonhålorna så sa Rajneesh så här:

- Polisen gör det enda rätta. Brottslingar skall straffas, blindningen skrämmer andra till laglydnad. (Indiska nyhetsbyrån UNI 13 dec 1980.)"

Avslöjande som detta är för Rajneesh, har Bo Gunnarsson ännu en information som kanske är ännu viktigare. Han berättar att det praktiskt bara är västerlänningar som sökt sig till Rajneeshs lära. Hans böcker, kassetter och videoband har till 96 procent sålts till västerlänningar. Gunnarsson citerar Baba Adhav, en socialarbetare i Pune, som säger:

"Västvärlden får vad den förtjänar. De av våra andliga mystiker som sökt lyckan på den internationella marknaden är smarta, skickliga försäljare. De är bra på att snacka, ju obegripligare desto bättre. De gav sig från Indien för att folk här inte tog dem på allvar."

C-laget i andlighet, kallar Gunnarsson denna typ av gurus. Enligt honom är indierna också ganska överens om Rajneesh: Han är en skojare.

New Age och MRA

I Dagens Nyheter den 30/9 1982 gjorde Arne Ruth en jämförelse mellan MRA och New Age. Som bekant har New Age-mysticismen fått visst gensvar i s k mellan-skikt i företagsvärlden, bl a genom konferenserna Levande Företag.

"Det finns skäl att påminna om att en rörelse framträdde med liknande anspråk för ett par decennier sedan: Moralisk upprustning. Likheterna med New Age och Levande Företag är påfallande. En huvudpunkt i MRA:s propaganda var idén om att intresseorganisationer och politiska partier hade spelat ut sin roll; vad som räknades var den enskildes karaktär. En 'ny' människa med 'ny' inställning till de gamla problemen skulle skapa en 'ny' värld. Inte oväntat hade MRA sin starkaste förankring inom affärsvärlden..."

MRA lockade opportunister och lycksökare, men också äkta idealister. Detsamma gäller New Age i dag. Det som är så obehagligt i båda fallen är den vulgära exploateringen av genuina andliga behov."

Universitet sa nej till para-psykologi

Den nyligen avlidne författare Arthur Koestler donerade en rejäl slant (750 000 dollar) till en universitetsprofessur i para-psykologi, berättade tidningen Science (23 mars 1984). Ett flertal universitet blev erbjudna professuren, men de allra flesta tackade nej, bland dem Oxford, Cambridge och City University i London. Exekutörerna fick leta med ljus och lykta, och till slut fann de två universitet som var beredda att ta emot donationen, nämligen University of Wales och University of Edinburgh. Det blev till slut Edinburgh-universitetet som tog hand om pengarna.

Trollkarl om Geller

Den svenske trollkarlen Topper Martin intervjuades i UNT den 25 juni 1982, och sa bl a om Uri Geller att han "är en av de roligaste och bästa trollkarlar jag vet". Att det skulle röra sig om något annat än trolleri i Gellers fall förnekar Topper Martin bestämt.

"Någon professor har sagt om Geller att denne är oförklarlig. Men de som är lättast att lura med trolleri är faktiskt akademiker och vetenskapsmän. Deras tänkesätt gör att de ofta söker komplicerade förklaringar. Barn däremot, de förbiser inte de lätta förklaringarna och de är mycket svårare att lura - det känner varenda trollkarl till."

Domslut om magnetterapi

Stockholmstidningen berättade den 6 maj 1984 att marknadsdomstolen förbjudit en importör av "biomagnetiska" halsband att påstå att produkterna hjälper mot värk i axlar eller nacke. Företaget (Lars Blomdahl AB i Halmstad) hade i annonser påstått att minst 70 procent av patienterna som använt halsbanden hade blivit helt eller delvis hjälpta.

(Av tidningen framgick att det rörde sig om koboltmagneter. Kobolt kan ibland ge upphov till allergibesvär vid hudkontakt.)

Debatt om TM

Uppsala studentkårs tidning Ergo hade i sitt nummer av den 5 april ett helsidesuppslag om Transcendental Meditation (TM) under rubriken "Meditera för bättre betyg... och mini-ubåtarna försvinner på köpet." Där berättades bl a om "Maharishi-effekten" som ska uppstå genom massmeditation. TM-representanten Bert Larsson förklarar saken så här:

"Det räcker att kvadratrotten ur en procent av jordens befolkning, alltså 7000 människor, sätter sig ner och mediterar för att den positiva kraft de utvecklar ska sprida sig till resten av jordens befolkning."

En meditationskonferens ska också ha gett lysande resultat, enligt vad TM-representanterna berättade för reportern:

"Titta här, så här mycket gick börsaktierna upp i New York, och så här många nya fredsfördrag slöts."

Man har till och med en kurva som visar hur mycket mer positiv president Reagan verkat på presskonferenserna kring nyår."

Hur det svenska strömavbrottet just i de dagarna uppstod hade TM-propagandisterna inget svar på, när reportern frågade. Däremot hade TM-instruktören Jim Sutherland ett råd till svenska folket:

"Vad vi vill göra är att få ihop en grupp på 300 människor, vilket skulle svara mot kvadratrotten ur en procent av Sveriges befolkning. När de sätter sig ner och mediterar kommer den svenska ekonomin att förbättras, alla löner att höjas, missnöje och strejker på arbetsplatserna att avbrytas och alla ryska u-båtar att försvinna!"

Är finansministern underrättad? Överbefälhavaren?

Nåja, alla blev väl inte alltför imponerade. I Ergo nr 13, 1984, frågar Göran Hörnström om det inte mediterar tillräckligt mycket människor i Indien för

detta land skulle bli lyckolan-
det framför alla andra. I en
annan insändare i samma nummer
konstaterade Benny Kullinger
att "i takt med att allt fler
har börjat meditera har kapp-
rustningen ökat". Han menade ock-
så att "det kritiska sinnet kan
säkert stärkas av meditation men
knappast av tro på levitation el-
ler astrologi.

Om var sanningen ligger

uttalade sig Karin Alfredsson i
sin ledare i Journalisten nr
10, 1984. Hon talade om ekono-
misk journalistik, men resone-
manget är hållbart även i en hel
del andra sammanhang.

"...så bygger resonemanget på
en felaktig föreställning. Nämligen
att 'sanningen ligger någonstans
mitt emellan'.

Det gör den inte. Sanningen
ligger bara mitt emellan två
ståndpunkter, eller personer,
som placerat sig på exakt samma
avstånd från den.

Sanningen är, och det är
journalisters uppgift att söka
den. Det gör också journalister,
bättre eller sämre och med stör-
re eller mindre framgång. Bry-
ter någon journalist mot denna
journalistikens grundregel -
och sådant händer naturligtvis -
ska det kritiseras. Inte ersät-
tas av en ny partsinlaga."

SOH

Ge bort prenumeration!

Hjälp till att sprida FOLKVETT!
Skänk en prenumeration till en
vän genom att sätta in 50 kronor
på pg 63591-2, Vetenskap och
Folkbildning, Box 185, 101 22
Stockholm 1. VEM SOM VILL KAN
PRENUMERERA FÖR DETTA PRIS UTAN
ATT VARA MEDLEM.

Innehåll

	sid
Ledare: Får vi astrologie doktorer?	2
Föreningsnytt. Kontakt med föreningen	3
Våra historiska rötter. Av Arne Helldén	4
Narconon. Av Leif Holgersson	6
Biblioteken och pseudovetenskapen. Av Sven Ove Hansson	8
Boklådan	10
Klipppet	12